

Datum
2020-01-14Diarienummer
KLN-2019/1277Handläggare
Ezvin Zilic
Lars FladvadMottagare
Klimat- och stadsmiljönämnden

Konkurrensutsättning av drift och underhåll av kommunala angelägenheter

Förslag till beslut

1. Klimat- och stadsmiljönämnden ställer sig bakom avsikten att konkurrensutsätta delar av nämndens arbete med drift och underhåll av kommunal verksamhet inom stadsmiljöområdet.
2. Klimat- och stadsmiljönämnden hemställer kommunfullmäktige att godkänna de föreslagna avsikterna att konkurrensutsätta delar av nämndens arbete med drift och underhåll av kommunal verksamhet inom stadsmiljöområdet.
3. Klimat- och stadsmiljönämnden hemställer kommunfullmäktige att bemyndiga klimat- och stadsmiljönämnden att, till juridisk person eller enskild individ i enlighet med 10 kap. 1 § kommunallagen (2017:725), lämna över skötseln av verksamhet inom stadsmiljöområdet.

Sammanfattning

Miljö- och bygglovsförvaltningen föreslår att skötsel och drift av vissa kommunala verksamheter inom klimat- och stadsmiljönämndens område konkurrensutsätts för att uppfylla kommunens intention att pröva alternativa driftsformer i syfte att uppnå mesta möjliga nytta för insatta medel, effektivisera verksamheter samt för att förbättra möjligheterna att nyttja fast anställd personal hela året.

Beskrivning av ärendet

Klimat- och stadsmiljönämnden ansvarar bland annat för kommunens skötsel och drift av kommunala verksamheter, som gator, torg, parkeringar, konstbyggnader, belysningsanordningar, parker, gång- och cykelvägar samt övrig allmän platsmark. Nämnden ansvarar även för myndighetsutövning genom trafikhandläggning, parkeringsövervakning och flyttning av fordon samt handläggning av ansökningar för schakttillstånd och trafikplaneringsplaner samt gatuinspektion.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Miljö- och bygglovsförvaltningen
141 85 HuddingeBesök
Hälsövägen 7

Tfn vxl 08-535 300 00

www.huddinge.se

Miljö- och bygglovsförvaltningen utför på nämndens uppdrag ett arbete i syfte att komma till rätta med nämndens budgetunderskott. Förvaltningen har förändrat organisationen och infört tre enheter inom stadsmiljöavdelningen med personal- och budgetansvar. Vidare har förvaltningen inlett ett genomgripande förbättringsarbete för att höja såväl effektivitet som kompetens i hela driftverksamheten. Förvaltningen utför en successiv analys av budgetläget som redovisas i en åtgärdsplan för nämnden. Dessutom redovisas omstrukturering och förändringar löpande för nämnden.

I arbetet ingår att analysera drift, behov och nyttjande av teknisk utrustning, möjligheter att strama upp ekonomistyrning, effektivisera och samordna upphandling samt pröva samverkan och konkurrensutsättning.

Eftersom merparten av driften av nämndens verksamheter sker under barmarks-säsong är det angeläget att inrätta en driftorganisation med fokus på en bemanning för den del av basuppdraget som medger en jämn sysselsättning på helårsbasis. Förvaltningen ser konkurrensutsättning som en metod för val av bättre driftsformer än de som nu kommer till användning.

Målsättningar i budget 2020 om att jämföra, arbeta effektivare, analysera och förändra samt få största möjliga nytta av insatta medel talar för att konkurrensutsättning är lämpligt att pröva inom nämndens verksamhet. Eftersom konkurrensutsättning och de praktiska effekter den får bedöms som en fråga av principiell art och av större vikt ska beslut i frågan fattas av kommunfullmäktige (5 kap. 1 § p. 3 kommunallagen).

Miljö- och bygglovsförvaltningen anser att det är nödvändigt att redan under år 2020 införa nya och mer kostnadseffektiva driftformer baserade på konkurrensupphandlade entreprenader. Den privata marknaden har i flera avseenden bättre möjligheter att kunna anpassa sin organisation för starkt säsongsinriktade uppgifter. Särskilt om förvaltningen som entreprenadköpare väljer att samverka med ett flertal aktörer.

Förvaltningen bedömer att det är ekonomiskt fördelaktigt att konkurrensutsätta enklare uppgifter av mer repetitiv karaktär, uppgifter som är av stark säsongs-mässig karaktär (ex viss parkskötsel) men också sådant som kan betraktas som sällanförekommande åtgärder, som kräver specialkompetens. Även uppgifter som förutsätter tunga investeringar i kombinationen säsongsinriktad verksamhet (ex dikning längs vägar) bör konkurrensutställas.

Direkt myndighetsutövning samt uppenbart verksamhetskritiska uppgifter (ex styrning av när vinterröjningsinsatser ska sättas igång) men också olika former av kontroll- och uppföljningsverksamhet och vissa akutåtgärder utifrån inkommande felanmälningar är arbetsuppgifter som inte lämpar sig att lämna över till privata utförare.

Mot denna bakgrund anser förvaltningen att det finns skäl att införa alternativa driftformer istället för viss egen-regiverksamhet. Förvaltningen föreslår att

Klimat- och stadsmiljönämnden uppdrar till förvaltningen att genom upphandling konkurrensutsätta följande områden:

- Trafikövervakning/parkeringstjänster
- Bortforsling av felaktigt parkerade och uppställda fordon
- Vissa tjänster inom barmarksunderhåll av väg såsom rensning/spolning av dagvattenbrunnar, dikning, avvattning, akuta åtgärder på vägkroppen m.m.
- Vissa tjänster inom drift- och underhåll av parker, skogsområden, lekplatser såsom gräsklippning, ogräsrensning, arboristtjänster, renhållning, tömning av papperskorgar, nyplanteringar, lekplatsbesiktningar m.m.

Som en naturlig konsekvens vid konkurrensupphandling följer vanligtvis olika personalmässiga konsekvenser. Vilka dessa konsekvenser blir går i ett tidigt skede inte att närmare specificera.

Förvaltningen kommer att hantera eventuella förändringar för medarbetare i nära dialog med berörda medarbetare och i nära samverkan med personalorganisationerna. Det kan avse allt från att tillämpa verksamhetsövergång till annan arbetsgivare med initialt bibehållande av anställningsvillkoren, riktade kompetensinsatser, omplacering till andra arbetsuppgifter inom den egna organisationen eller till annan plats inom kommunkoncernen, outplacement till annan arbetsgivare men också direkta personalavvecklingsåtgärder.

Kommunens Mål och Budget 2020 ger ett tydligt stöd för att inleda en väl genomtänkt konkurrensutsättning. Lämpligen bemyndigar kommunfullmäktige nämnden att efter upphandling lämna över de verksamheter som berörs ovan som leder till mer nytta för medborgarna genom utförande i privat regi.

Förvaltningens synpunkter

Miljö- och bygglovsförvaltningen bedömer att det i det uppkomna budgetläget är angeläget att införa nya och mer kostnadseffektiva driftformer. Den privata marknaden har i flera avseenden bättre möjligheter att kunna anpassa sin organisation för starkt säsongsinriktade uppgifter. Särskilt i de situationer förvaltningen som entreprenadköpare väljer ett flertal aktörer i kombination.

Förvaltningen bedömer att nya driftformer måste införas oavsett om det sker inom kommunkoncernen eller hos alternativa utförare. Syftet är att med bibehållen kvalitet få ut bästa möjliga nytta för kommunmedborgarna.

Förvaltningen gör bedömningen att det är motiverat att mer frekvent konkurrensutsätta uppgifter av mer repetitiv karaktär, uppgifter som är av stark säsongsmässig karaktär (exempelvis parkskötsel) men också sådant som kan betraktas som sällanförekommande åtgärder men som kräver specialkompetens. Det är även motiverat att konkurrensutsätta uppgifter som förutsätter tunga investeringar för säsongsinriktad verksamhet.

Inom Miljö- och bygglovsförvaltningen har det också identifierats sådana verksamhetsområden/ arbetsuppgifter som inte är lämpliga för privat utförande. Dessa avser främst direkt myndighetsutövning, uppenbart verksamhetskritiska uppgifter (exempelvis styrning av när snöröjningsinsatser ska sättas igång), kontroll- och uppföljningsverksamhet och vissa akutåtgärder till följd av felanmälningar.

I den omfattning Klimat- och stadsmiljönämnden finner det mest kostnads- effektivt och kvalitetsmässigt riktigt att konkurrensutsätta sin egen regi-verksamhet kommer olika personalmässiga konsekvenser att uppstå. Nämnden kommer att hantera dessa utifrån de regelverk som tillämpas på arbetsmarknaden och i nära samverkan med personalorganisationerna och i dialog med berörda medarbetare.

Det kan avse allt från riktade kompetensinsatser, omplacering till andra arbetsuppgifter, övergång till annan arbetsgivare (jmf verksamhetsövergång) men också personalavvecklingsåtgärder.

Det föreligger ett stort behov av att effektivisera dagens verksamhet inom stadsmiljöområdet. Förvaltningen anser det därför naturligt att införa driftformer som på bästa sätt kan leda till ett mer effektivt och kvalitativt utförande. Kommunens Mål och Budget 2020 ger stöd för att genomföra konkurrensutsättning inom ovan nämnda områden.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

En konkurrensutsättning av verksamheter inom stadsmiljöområdet syftar till att pröva om kommunen genom upphandling av tjänster i kombination med egen regi kan uppnå mera nytta för insatta medel samtidigt som man inte gör avkall på kvalitet. Utgångspunkten är att uppnå besparingar genom en effektivare verksamhet.

Enligt förvaltningens bedömning finns det inga legala hinder för konkurrensutsättning efter att kommunfullmäktige godkänt klimat- och stadsmiljönämndens förslag.

Lars Fladvad
Tf. Teknisk direktör

Ezvin Zilic
Avdelningschef stadsmiljö

Beslutet delges

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige